

ליקוטי מוהר"ן בפרשה 100

פרשת 'קרח' - ה'תשפ"ב / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי מוהר"ן תורה ז' (תניינא)

קרח שפיקח היה וכו' / אדם הסומך על שכלו מסוכן יותר לטעות / מהו הקשר בין שלשלת יוחסין שראה קרח למחלוקתו / לקרח היה ממשיך בן ולמשה הממשיך הוא תלמיד / אדם צריך לדאוג להמשכיות הרוחניות שלו גם אחר פטירתו / עם ישראל כבר ידעו שאחרי משה יהיה יהושע / תלמידי משה נחשבים לו גם כבנים / מה טענת קרח בזה שאמר שכל העדה כולם קדושים / דרכי ההתעוררות וההתחזקות / דרך התלמיד - ימין, דרך הבן - שמאל / קרח עינו הטעתו - לא ראה את הנקודה הימנית שבשי"ן / משה הוא בחינת נצח הווד, וכן אהרן / קורח מנשאי הארון - 'דרי מעלה' - בחינת בן / המידה כנגד מדה בעונשו של קרח / קרח אשתו הטעתו, ואון בן פלג אשתו הצילתו / הטעם לפי הזוהר בגילוח הלויים / ההסטה של אשתו של קרח / חכמתה של אשתו של און בן פלג / וכיצד הצילה את בעלה / אשתו של קרח - 'רגליה יורדות מות' / הסיבה שמששה נותן לקרח ועדתו להיבחן דוקא בקטורת / דב וצביה היו רק 'דרי מעלה', ולכן לא נשא נשים / 'נחית דרגא נסיב איתתא' / הכנס לעיר ומוצא נערות דרכו מצלחת / הקטורת היא קשר / סגולת הקטורת לפי הזוהר / קרח לא ידע שבני עושים תשובה / זהירות גדולה מאמנות תפלות / לפעמים אמנות תפילות עובדות רק כדי להטעות את האדם / מה הענין היה בטלית שכולה תכלת / טלית שכולה תכלת ובית מלא ספרים - בחינת בן / בחינת בן ותלמיד בתלמידי רבינו / הנהגת ר' שמואל אייזיק תלמיד רבינו

וכו', עכ"ל. וקשה, וכי בגלל שעתיד לצאת מקורח שמואל הנביא, אז זה יהיה סיבה עכשיו לחלוק על משה רבינו ולבקש את ההנהגה. ואפילו שחשב שע"י שמואל הוא ינצל, אבל עדיין מה הסיבה בכלל לחלוק, אף שעינו הטעתו.

לקרח היה ממשיך בן ולמשה הממשיך הוא תלמיד

ד. אלא שבאמת המחלוקת הזו היא מאוד עמוקה, וכדי להבין זאת נביא את דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה ז' ח"ב), שמסביר שיש שתי בחינות של ממשיכי דרכו של הרב: יש בן, ויש תלמיד, לרב יתכן שיהיה לו בן שימשיך אותו, ויתכן שיהיה לו תלמיד שממשיך אותו. כי הנה כל אדם שנמצא כאן בעולם, צריך לדאוג שיהיה לו המשכיות גם אחרי ה-120 שלו, וכן הוא צריך לעשות דברים שיהיה להם המשך גם בן אחרי פטירתו, (ולא רק שקברו אותו ונסתם הגולל ואין לו המשך ח"ו).

אדם צריך לדאוג להמשכיות הרוחניות שלו גם אחר פטירתו

ה. ואיך אדם עושה לעצמו המשך גם אחר פטירתו? אם אדם עושה מצוות שיש בהן פירות, ז"א שהן לא מצוות שנגמרות - אלא הן ממשיכות. למשל אדם תורם סידורים לבית הכנסת, או כשאדם תורם ספר תורה, או תורם כסף לבנות ישיבה, או שתרם קרן שממשיכה גם אחרי פטירתו, כל המצוות שיעשו גם אחר פטירתו זה נזקף לזכותו. או באופן אחר אדם שמזכה את הרבים, ומחזיר אנשים בתשובה, כל הזכויות עד סוף כל הדורות, הכל זה נזקף לזכותו. כי אלו מצוות שיש בהן פירות.

אבל יש עוד דרכים נוספות, כגון שהעמיד בן שממשיך אותו, שאם הבן עוסק בתורה ומקיים מצוות, כל מה שהבן עושה, זה לזכותו של האב, מכיון שהוא חניך את הבן שלו, וגידל אותו והשקיע בו, ואפילו אם הוא לא גידל אותו לתורה, כגון שהבן חזר בתשובה, גם הבן מזכה את אביו, כי עצם העובדה שהוא הוליד את הבן הזה לעולם וגלדו, כבר נחשב כל מה שיעשה בן בעולם לזכותך. אדם שהבן שלו לומד תורה ועושה מצוות, ונותן צדקה, הכל נחשב לאבא (גם אחר הפטירה) ואומרת הגמרא (ב"ב דף קטז:), על הפסוק (תהלים נה, ט): "אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לְמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים", חד אמר בן, וחד אמר תלמיד. מי שאין לו יראת שמים, יש לו הפסד, שאינו זוכה שיהיה לו מי שיחליף אותו, שישאר תמורתו בעולם וימשיך אותו, כי אין לו - לא בן ולא תלמיד.

ואם כן, יש כמה אפשרויות שיהיה אדם המשכיות, או ע"י שהוא עושה מצוות שיש להן פירות שממשיכים הלאה. או שיוליד בן שימשיך אותו. ויש גם אפשרות של העמדת תלמידים, והתלמידים אומרים את החידושי תורה שלו, ובזכותו מלמדים תורה, כל זה נחשב לרב. וכן אדם שכתב ספר, ולומדים בספר שלו, הוא מרוויח את הזכויות. אנתנו לומדים רש"י, לומדים זוהר, לומדים רמב"ם, שולחן ערוך, לומדים ספרי הבעש"ט, תורות של רבי נחמן, רבי נתן, לומדים משנה ברורה וחיפץ חיים, אותו הצדיק לא פסיק פומיה מגרסה, וזו זכות גדולה לאדם שכתב ספר, שלומדים בספר שלו הרבה מאוד אפילו אחרי פטירתו, ואין דבר יותר חשוב מזה,

קרח שפיקח היה וכו'

א. "וַיִּקַּח קִרְחַן בֶּן יִצְחָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי" (במדבר טו, א), פרשת קרח היא תמוהה, כמו שרש"י אומר (בפסוק ז' בשם המדרש במדבר רבה יח, ח): "קרח שפיקח היה, מה ראה לשטות זו? (לחלוק על משה רבינו) והשטות הזאת עלתה לו ביוקר - בחיים שלו ושל משפחתו, ובחיי 250 איש מקריבי הקטורת, כמ"ש (במדבר טו, לב): "וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת בְּתִיקָם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַן וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ: וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה וְתִבְסַ עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקְּהָל". ואחר כך היה עוד מגפה בעם ישראל, שמתו מעל 14,000 אנשים, והכל מפני השטות הזו של קרח שעלתה ביוקר. ולכן תמהים חז"ל איך אדם חכם כקורח מגיע לכזו שטות?

אדם הסומך על שכלו מסוכן יותר לטעות

ב. עכ"פ רואים מכאן שלפעמים דוקא החכמה היא מטעה את האדם, ז"א זה שאדם חכם ויש לו שכל - זה גורם לו יותר לטעות, ולמה? כי הוא סומך על השכל שלו, אדם שהוא לא כ"כ חכם והוא פשוט ותמים, שיודע שיש אנשים יותר חכמים ממנו, הוא לא יבוא לטעות, כי יש לו רב שהוא שואל אותו ומתייעץ איתו, אבל מי שהוא חכם הוא בסכנה לטעות, ולכן אדרבה הפיקחות של קרח גרמה לו את השטות הזו. וזה יסוד ברסלבי שרבינו מדבר עליו בתורה קכ"ג, שצריך האדם שרוצה לעבודת את ה' באמת, להתבטל לצדיק ולקבל ממנו את דעתו בשלמות ולא ללכת אחר שכלו כלל, ולא ללכת אחר חכמתו, אע"פ שהוא חכם, אדם נגוע אצל עצמו, ולא יכול לתת לעצמו את העצות האמיתיות, כי היצר הרע מתערב לו.

מהו הקשר בין שלשלת יוחסין שראה קרח למחלוקתו

ג. ונתבונן בעומק: אומר רש"י (בשם המדרש הנ"ל): "קרח שפקח היה מה ראה לשטות זה? עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, אמר, בשבילו אני נמלט, וכ"ד משמרות עומדות לבני בניו כולם מתנבאים ברוח הקודש... אמר, אפשר כל הגדולה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום!?"

כבודו", כלומר שאיפה שאתה הולך הקב"ה נמצא איתך, וגם כשאתה למטה בשאול תחתית רח"ל – השם איתך ואצלך.

דרך הבן - התעוררות

י. ולעומת זאת יש הנהגה של בן, שהיא הנהגה של 'התעוררות'. ורבינו קורא להנהגה זו "איה מקום כבודו להעריצו", ובלשון הזוהר: "מה חמית מה פשפשת". מה זה התעוררות? הגם שאתה בסדר אבל תראה כמה אתה צריך עוד להתקדם, אל תרגיש את עצמך שהגעת לפסגה, אתה עדיין רחוק מאוד. ואת זה אומרים דוקא למי שכבר מקורב, והוא בבחינת 'בן', וכיון שהוא כבר קרוב אני רוצה לעורר אותו יותר, כדי שיגדל יותר בעבודת השם, ולכן אומרים לו, כמה עדיין דורשים ממנו, וכמה עדיין הוא צריך ללמוד ולעלות, וכמו שכתוב (תהלים קלט, ח) "אם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה – וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחֱדָה", אפילו כשאתה בשמים, תדע שהקב"ה הוא עדיין מאוד רחוק ממך מאוד, ואתה עדיין צריך לעלות ולעלות הרבה, כי באמת יש 'אין סוף' מדרגות שצריך לעלות בעבודת ה'.

דרך התלמיד - ימין, דרך הבן - שמאל

יא. ונתבונן שיש כאן איזו בחינה של 'שמאל' ו'ימין'. מובא בגמ' (סוטה מז.) תנו רבנן: "לעולם תהא 'שמאל דוחה וימין מקרבת'", כתוב (שיר השירים ב, ו / ח, א): "שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי וַיְמִינוּ תַחַתְּכֵנִי" השמאל אומר, אתה עדיין רק תחת לראשי, כי הראש עדיין רחוק, אבל הימין היא מחבקת אותך. השמאל דוחה אומרת, אתה עדיין צריך להתקדם המון ודוחקים בך ומעוררים אותך, ואילו הימין מחבקת ואומרת איך שאתה אתה השם אוהב אותך. וזה גם ההבדל בעבודה בין 'רצוא' ו'שוב', רצוא זה התעוררות בחינת 'בן', בחי' 'איה מקום כבודו', לחפש עוד ועוד, לעלות עוד ועוד. ואילו ה'שוב' = זה התחזקות, בחי' תלמיד, 'ואציעה שאול הנך', כי איפה שאתה הקב"ה אתך].

וא"כ דוקא התלמיד – הוא בחי' 'ימין', בחי' 'מלוא כל הארץ כבודו' – היינו באיזה מדרגה ומקום שאתה נמצא אתה – גם כן טוב ואתה בסדר כי ה' אתך, העיקר שבאת וכו'. לעומת זאת הבן – הוא בחינת שמאל, הנהגה של 'איה מקום כבודו להעריצו', עדיין צריך עוד לעלות במדרגות למעלה למעלה.

קרח עינו הטעתו - לא ראה את הנקודה הימנית שבש"ן

יב. יש חידוש מענין של הגאון הרב דב קוק שליט"א מטבריא. כתוב שקורח 'עינו הטעתו', כי ראה שיצא ממנו שמואל. כשכותבים שמואל בלי ניקוד אפשר לקרוא גם 'שמואל'. ולכן קרח ראה שמואל, (ב"ה היום בדיוק השמאל נפל, ועכשיו יהיה רק ימין בעו"ה), כי מה קרח לא ראה? הוא לא ראה את הנקודה הימנית של הש"ן. וזה הכוונה 'עינו הטעתו'.

משה הוא בחינת נצח והוד, וכן אהרן

יג. מה הביאור? שמואל שקול כמו משה ואהרן, שהם שמאל וימין ביחד, והשמאל והימין שלהם מאוד מעניין, כי מצד אחד כתוב בזוהר שמואל הוא ב'נצח' כמו שרואים באושפיזין של הסוכה, ונצח

ולכן מאוד כדאי למי שכבר כותב ספר, שזה יהיה ספר שימושי, ולא רק שיהיה מונח בספריה ולא פותחים אותו.

עם ישראל כבר ידעו שאחרי משה יהיה יהושע

ו. כתוב בפרשת בהעלותך (במדבר יא, כו) "אֶלְדָּד וַיְמִידוּ מִתְּנַבְּאִים בְּמִתְּנָה", ופירש"י (שם, כח) שהיו מתנבאים שמואל מת ויהושע מכניס. כלומר, שהבן של משה לא יחליף אותו, אלא משה ישאיר תלמיד שיחליף אותו. ואילו קרח רואה בנבואה שלו, שיצא ממנו בן (מורע) מנהיג, שזה שמואל הנביא, שהוא שקול כמשה ואהרן, ולכן קרח אומר: לי יש בחינת 'בן' שאני משאיר, לעומת משה רבינו שמשאיר רק תלמיד. ואם נתבונן – בן הוא יותר תלמיד, כי הבן – כל כולו בא מהאב (משערות ראשו ועד ציפורני רגליו), לעומת התלמיד שיש לו רק את חכמת הרב, אבל אין לו שום קשר פיזי אל הרב כמו הבן שכל כולו מאבא שלו. ולכן אומר קרח, לי יש עדיפות על משה שאני משאיר בן, ומשה משאיר רק תלמיד.

תלמידי משה נחשבים לו גם כבנים

ז. אבל באמת משה השאיר גם בן וגם תלמיד. כי כתוב (במדבר ג, א–ב) "וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אֶהְרֹן וּמֹשֶׁה וְגו' ... וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֵן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאַיִתְמָר", ופירש"י: "ונקראו תולדות משה לפי שלמדן תורה, מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו". משה ואהרן חולקים הנהגה אחת, אהרן משאיר את בנו אלעזר, ומשה משאיר את תלמידו יהושע, וכיון שגם בני אהרן תלמידי משה נחשבים כבנים למשה, נמצא שמואל רבינו משאיר גם בן וגם תלמיד. ואילו קרח משאיר רק בן.

מה טענת קרח בזה שאמר שכל העדה כולם קדושים

ח. עכ"פ קרח טען שמואל משאיר רק תלמיד, ואילו הוא משאיר בן, והנהגת בן גבוהה יותר. כי הנה כתוב (במדבר טו, א): "וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב לָכֶם, כִּי כָל הָעֵדָה כְּלֵם קִדְשִׁים וּבְתוֹכֶם ה' וּמִדּוּעַ תִּתְּנֶשְׂאוּ עַל קְהַל ה'", ו"א עם ישראל כולם צדיקים וקדושים, ולמה אתם מתנשאים על כולם? ולכאורה קשה שקרח סותר את עצמו, שהרי קרח רוצה להיות מלך וכהן גדול, ואם כן למה אתה מתנשא על עם ה', מה אתה עדיף ממה ואהרן? ועוד קשה, וכי בגלל שכולם קדושים, לא צריך שיהיה מנהיג?

דרך התלמיד - התחזקות

ט. אלא הטענה של קרח היא: אם ישראל לא כ"כ צדיקים, אז באמת צריך שיהיה להם מנהיג תלמיד, אבל אם עם ישראל צדיקים וקדושים, צריך שיהיה להם מנהיג בן. מה ההבדל בין בן לתלמיד? רבינו מסביר בתורה ז' (ח"ב) שהנהגה של תלמיד זה בחי' "מלא כל הארץ כבודו". יש שתי דרכים [משלימות] בעבודת השם, יש דרך של התחזקות, ויש דרך של התעוררות. התחזקות פירושו של דבר שאני מחזק אותך, ואומר לך שאתה טוב, ואני מסתכל על חצי הכוס המלאה ועל הנקודות הטובות שלך, ומגדיל את הטוב שלך, ומראה לך – שגם איך שאתה – הקב"ה אצלך ואוהב אותך. ואומר רבינו שזה נקרא בחינת: "מלא כל הארץ

'דרי מעלה, בסוף יהיה רק 'דרי מטה' בלי 'דרי מעלה'. (אומרים בדרך ההלצה, למה קרח קיבל כזה עונש מוזר שהארמה בלעה אותו, הרי לא חסר לקב"ה עונשים? התשובה: כתוב שמושה היה עניו מכל האדם על פני האדמה, ז"א שהוא היה בגובה הקרקע, וקרח אמר לו: "זמדוע תתנשא?" אז כדי שזה יהיה נכון, אז קרח היה חייב לרדת למטה לשאול, ולהסתכל על משה מלמטה).

קרח אשתו הטעתו, ואון בן פלת אשתו הצילתו

טז. יש שתי נשים שמזכרות בענין של קרח. אשתו של קרח, ואשתו של און בן פלת. ועליהן מובא בגמרא (סנהדרין קי.) את דרשת הפסוק (משלי יד, א) "חכמות נשים בנתה ביתה" – זו אשתו של און בן פלת, "ואולת פידיה תהרסנו" – זו אשתו של קרח. מה היה הסיפור? אשתו של קרח גררה את בעלה למחלוקת, לעומת זאת אשתו של און בן פלת הצילה אותו. הקב"ה ציוה את משה (במדבר ח, ו-ז): "קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם: וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם וגו'. עוד כתוב (שם, יג) "והנפת אתם תנופה לה" מה היה? קרח היה לו זקן יפה, והיה מרגיש מכובד, יום אחד הוא חזר הביתה קירח לגמרי (כמו דלעת), ואשתו נבהלה, אמרה לו? 'מה קרה לך?' למה עשית ככה? אמר לה: 'משה רבינו עשה לי כך'.

הטעם לפי הזוהר בגילוח הלויים

יז. ולמה באמת כל הלויים נצטוו להתגלח את כל בשרם? מסביר הזוהר בפרשת נשא (ח"ג דף קכז.) את הסיבה, מכיון שהשיער זה מותרות הגוף, ונאחזים שם הדינים, הם בחינת צד השמאל, ולכן לפני הטהרה של הלויים היה צריך לספר אותו. הזוהר שם מדבר גם לגבי נידה שצריכה לגלח את השערות שגדלו באותו מקום שלה בטומאה, וכיון שכן, כשהאישה נטהרת קודם הטבילה, היא מגלחת את השיער במקום של אחיזת הדינים. וכך הלויים שהגיעו לקדושה הרבה יותר גבוהה מכל ישראל, ממילא הם היו צריכים להיטהר ולגלח את כל שערם, כדי שלא תהיה בהם שום אחיזה של דין. ובפרט שלוי הוא בחי' גבורות ויש לו נטיה לדינים ולצד הזאמל, ולכן היו צריכים הלויים לגלח כל שערם.

ההסתה של אשתו של קרח

יח. אבל מה לעשות, לאשתו של קרח זה לא היה נראה לה יפה איך שבעלה נראה עכשיו כולו מקורח, והיתה עצובה מזה שבעלה היפה פתאום נראה לא טוב, ואמרה לו משה סתם ממציא דברים, והוא צוחק עליך והוא עושה את עצמו מלך, ואת אהרן עשה לו בגדי כהונה ושם אותו באהל מועד כמו כלה ובניו כהנים, הוא ראה את השערות היפות שלך וקינא בהם. אמר לה קרח, אבל גם משה בעצמו שהוא לוי, גם התגלח את כל שערו. אמרה לו שהוא קיים בכס (שופטים טז, ל) "תמות נפשי עם פלשתים". וכך הסיתה אותו לחלוק על משה. וזו אשתו של קרח שגרמה את כל המחלוקת שעליה נאמר "ואולת פידיה תהרסנו".

חכמתה של אשתו של און בן פלת

יט. לעומת זאת יש את אשתו של און בן פלת החכמה. כי הנה בתחילת הפרשה מוזכר און בן פלת, אבל בהמשך הוא נעלם (לא

זה קו ימין, ואהרן הוא ב'הוד', שזה קו שמאל. ומצד שני, אהרן הוא כהן, וכהן זה בחסד, קו ימין, ומשה שהוא בחי' ההוד, כמובא בזוהר (פינחס ח"ג דף רכג.), על הפסוק (במדבר כו, ב) "ונתתה מהודך עליו". והרי משה ואהרן ביחד הם כוללים שמאל וימין – ולכן הם מתחלפים ביניהם (נצח הוד תרין שוקין). וזהו שכתוב (שמות ו, כו-כו) "הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים... הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן", ואומר רש"י: יש מקומות שמקדים אהרן למשה ויש שמקדים משה לאהרן, לומר לך ששקולין כאחד". ומכיון שהם כל הזמן מתחלפים פעם משה בנצח ואהרן בהוד, ופעם אהרן בנצח, יש התכללות של השמאל והימין.

ואיפה אנחנו מוצאים את זה? בשמואל, שהוא בחי' שמאל, אלא שיש לו גם נקודה בשי"ן שזה הופך אותו לשי"ן ימנית, ולכן כתוב (תהלים צט, ו): "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו" – שקול שמואל כמשה ואהרן – כי יש בו גם ימין וגם את השמאל. אבל עינו של קרח הטעתו, והוא חשב שיש בשמואל רק שמאל, ולכן רצה דוקא להיות בהנהגה של בן שהיא רק שמאל – דרך של התעוררות, ולא בדרך של תלמיד שהיא התחזקות – ימין.

קורח מנושאי הארון - 'דרי מעלה' - בחינת בן

יד. מלבד זאת, טעם נוסף שקרח רצה דוקא הנהגה של בן, כי רבינו מסביר ש'בן' – זה בחינת 'דרי מעלה', ותלמיד זה בחינת 'דרי מטה'. קרח היה מהקהתים נושאי הארון, ומובא בגמרא (סוטה לה.) "נשא הארון את נושאי", שזה בחי' דרי מעלה. וכיון שהארון היה נושא אותך – אתה נחשב 'דרי מעלה'. בן תמיד נמצא למעלה, וכל הזמן עולה עוד ועוד. ואילו התלמיד נמצא למטה, והוא צריך תמיד חיזוקים, ואתה צריך לחזק אותו במקום שהוא נמצא.

ושיטת קרח שכיון ש"כל העדה בלם קדשים ובתוכם ה" שהנהגה צריכה להיות – הנהגה של בן, וכמו שיש לי שאני מנושאי הארון – והממשיך שלי זה הבן שלי שמואל, ולא את הנהגה של משה שהיא ממשיכה לתלמידו יהושע, ולכן מסביר הזוהר, קרח רוצה להחליף את הימין בשמאל, וכלשון הזוהר בפרשתנו (ח"ג דף קעו.) 'אהרן ימינא ליואי שמואלא, קרח בעי למעבד חלופא דימינא לשמואלא, כלומר, שתהיה הנהגה של שמאל. ובאמת זאת ההנהגה שתהיה לעתיד לבוא, שנהיה רק למעלה, בבחינת 'רצוא', (כמובא בגמ' ושבט פט:) שלעתיד לבא יאמרו ליצחק אבינו אתה, שהוא בחינת גבורה, ולכן גם לעתיד לבא נפסוק כמו בית שמאי, כי תהיה הנהגה של 'בן'. ולכן גם אומר האר"י ז"ל על הפסוק (תהלים צב, יג): "צדיק בתמיד יפריח" – ס"ת 'קרח', כי בסוף יהיה תיקון לקרח. (וכן מובא בחיי מוהר"ן אות צ' בענין פורים, ביאור עמוק בזה, וראה בויאמר אליהו על פורים דרשה ט' באורך). אבל פה בעולם הזה לא עובדת רק ההנהגה של בן.

המידה כנגד מדה בעונשו של קרח

טו. ומה היתה המידה כנגד מידה בעונשו של קרח? קרח היה בחי' 'דרי מעלה', ובסוף הוא נהפך להיות רק 'דרי מטה'. משה רבינו הכניס אותו עמוק עמוק בפנים האדמה, כי מי שרצה להיות רק

הרגלים שמוליכות אותך, אבל אם ח"ו להיפך, "רגליה ירדות מות וגו'", כמו הענין של אשתו של קרח.

הסיבה שמה נותן לקרח ועדתו להיבחן דוקא בקטורת

כב. ומה מציע להם משה להיבחן בו? קטורת. ולמה? וכתב מוהרנ"ת בלקוטי הלכות (נטילת ידים לסעודה ו, טו) כדי ללמד את קרח את הטעות שלו, כי בקטורת יש שני דברים, מצד אחד יש בו סם המות, וכמו שכתוב במדרש (במדבר רבה יח, ח), וז"ל: הרי לכם תשמיש החביב מן הכל הוא הקטורת חביבה מן כל הקרבנות וסם המות נתון לתוכו שבו נשרפו נדב ואביהוא, ע"כ. ומצד שני הוא חביב מהכל גם כתוב במדרש (תנחומא תצוה טו) 'אין לך דבר חביב מן הקטורת', ע"כ. נמצא, שקטורת זה דבר שיש בו שני הפכים, כי היא חביבה מכל הקרבנות, היא קריבה במזבח הפנימי (הרי אף קרבן לא קרב במזבח הפנימי, חוץ מהזאת דמים ביום כיפור או בחטאת של כהן גדול, או פר העלם דבר, אבל שום בשר קרבן לא נכנס לבפנים) והקטורת אפילו נכנסת לפני ולפנים – לקודש הקודשים. ולכן קטורת היא חביבה מהכל.

נדב ואביהוא היו רק 'דרי מעלה', ולכן לא נשאו נשים

כג. אבל אומר להם משה, תדעו לכם, קטורת יש בה גם סם המוות, תראו מה קרה לנדב ואביהוא. מה היה הסיפור שלהם? הם גם כן היו בבחינה של 'בין בלי תלמיד ורק 'דרי מעלה', כתוב שלא רצו לישא נשים. ומה הסיבה?

'נחית דרגא נסיב איתתא'

כד. מובא בגמ' ביבמות (דף סג.) נחית דרגא ונסיב אתתא' – זה בשביל כל הבחורים הרווקים, אדם אומר, איך אני ייקח את האישה הזאת היא פחותה ממני, היא פחות חכמה וכו', אומרת לו הגמ': גם אם אתה צודק, אבל תדע 'נחית דרגא ונסיב אתתא', אתה רוצה להתחתן? איפה שאתה נמצא, תוריד את המדרגה שלך, ואז תתחתן. זה עצה ראשונה.

הנכנס לעיר ומוצא נערות דרכו מצלחת

כה. ויש בזה עוד נקודה שכל פעם כשאדם מתחתן זה נקרא ירידה, אמנם זה לצורך עליה אבל החתונה זה ירידה, עד עכשיו הוא היה בחור ישיבה, לומד שלוש סדרים בישיבה, כל כולו שקוע בתורה ובקדושה, ועכשיו אחרי נישואין יש לאדם איזה ירידה. במאמר המוסגר: כתוב כששאלו לפני שהומלך הגיע, הוא פגש נערות כדכתיב (שמואל א' ט, יא) 'המה עלים במעלה העיר והמה מצאו נערות'. ואומר הפרקי דר' אליעזר (פרק ל"ו) רבי עקיבא אומר, כל מי שהוא נכנס לעיר ומוצא נערות לפניו דרכו מצלחת לפניו. ומניין תדע שהוא כן, בא וראה מאליעזר עבד אברהם וכו' וכן אצל יעקב יוצא פוגש את רחל, ואליעזר פוגש את רבקה. ושאל מקבל מלוכה. ולכאורה קשה מאוד מה הנקודה בפגישת הנערות?

מסביר שם הרד"ל, שהסיבה היא: כי נערות הם נקיות מן החטא, (מדובר על נערות בזמנם, שהיו צנועות מאוד תוך ביתן וצדיקות), ולמה? כי אחרי שמתחתנים יש ירידה לבעל והאשה בשעת הזיווג. וזה שאומר דוד המלך (תהלים נא, ז) 'הן בעוון חוללתיו ובחטא יחמתני אמי', אין

במקריבי הקטורת, ולא היה בין הבלועים ולא מהשרופים). ומבארת הגמ' שם בסנהדרין (סוף דף קט:) ובמדרש (במדבר רבה יח, ט) שהיתה לו אישה טובה שהיא הצילה אותו מהמחלוקת. ונקדים מה שמובא בגמרא ביבמות (דף קג.) "גדולה עבירה לשמה", כלומר לפעמים (במקרים מאוד נדירים) עושים עבירה לשמה, והיא חשובה יותר ממצוה שלא לשמה. וכל פעם שיש לנו לציין משהו מהדף היומי זה יקר בעיני, כדי לעודד על הלימוד של דף היומי.

וכך אמר אשתו של און בן פלת לבעלה: מה זה משנה לך כל המחלוקת הזו, הרי אם משה הרב, אתה תלמיד שלו. ואם קרח הרב, אתה תלמיד שלו. וא"כ למה לך צרה הזו, לחלוק על משה רבינו ואהרן, והרי משה הביא למצרים עשר מכות, הביא לנו את התורה במעמד הר סיני, קרע לנו את ים סוף, ולמה לך להסתבך?

ביצד הצילה אשתו של און בן פלת את בעלה

כז. אמר לה: מה אני אעשה עכשיו, הרי אני נשבעתי לקרח – כי קרח פחד שיחזרו בהם, ולכן השביע את כל ה-250 איש, ולכן הם לא יכלו לחזור בהם. אמרה לו אשתו, אני יודעת שכל העדה כולם קדושים, אז שב כאן ואני יציל אותך. בוא נאכל ונשתה. זה הסוד של האישה כשהיא רוצה להשפיע על בעלה, היא מכינה לו אוכל טוב, ומרגיעה אותו ואז מדברת איתו – ועל זה נאמר "חַכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה". היא הכינה ארוחה טובה, והשקתה אותו יין, עד שהיה מבוסס, ואז השכיבה אותו לישון. אבל היא עדיין פחדה שיבואו קרח ועדתו וייקחו אותו עם המיטה, כי הם לא יוותרו עליו.

מה עשתה? ישבה מחוץ לביתה פתחה את המטפחת שלה, וסתרה (פיורה) את השערות שלה והתחילה להסתרק (עבירה לשמה), וכשאנשי קרח ראו שאון בן פלת שלחו שליחים לקרוא לו, והם באו וראו מרחוק את אשתו של און בן פלת פרועת שיער בפתח האוהל ומסתרקת, מיד ברחו משם כי באמת "כָּל הָעֵדָה בָּלֵם קִדְשִׁים וּבִתּוֹכָם הִי" וככה הם עזבו אותו ואשתו הצילה אותו שלא ימות לא בשריפה ולא בבליעה, וזהו "חַכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה".

אשתו של קרח הורידה אותו לשאול להיבלע באדמה

כא. ומוסיף הרב קוק דבר יפה, למה העונש של קרח להיבלע באדמה זה מידה כנגד מידה? (מלבד מה שאמרנו קודם). יש אדם שיש לו ח"ו אישה לא טובה שמביאתו לידי מחלוקת, או שהיא גורמת לו לגנוב, (לפעמים יש לה דרישות שהוא לא עומד בהם, ואז הוא גונב, ומעגל פינות ועושה כל מיני קומבינות, והכל בגלל אשתו, כמו שמסופר בנביא עמד ה, א על "פרות הבשן"). ועל אישה כזו לא טובה כתוב (משלי ה, ה) "רגליה ירדות מות שאול צעדיה יתמכו", כלומר שהיא מורידה אותה ואת בעלה לשאול למטה, ולכן קרח נבלע באדמה.

וזה מה שכתוב (דברים יא, ו) "אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתַּבְלַעַם וְאֶת בְּתִיקָהּ וְאֶת אֶהֱלִיקָהּ וְאֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם וְגו'", אומר הזוהר בפרשת וירא (ח"א דף קיב:) ומובא בלקוטי מוהר"ן תניינא תורה פ"א, שהרגלים של האדם זו אשתו, שכתוב: "רגלי חסידי ישמרו", רגל זה בחינה של האישה, ולכן אישה טובה שומרת עליך כמו

התערבבו בין כולם ועמדו, והם עשו בחכמה כדי לא לשבת בין העומדים. כתוב שהם גם אם היו בעצה תחילה, אבל בשעת המחלוקת מתי שהיה רגע האמת הם הרהרו בתשובה.

וזה מה שכתוב ברש"י: 'קרח עינו הטעתו – אבל משה היה רואה'. ז"א קרח היה בטוח שמזה שיצא ממנו שמואל בודאי שהוא לא ימות, והוא לא ידע מה שמשא ידע, שבניו של קרח עושים תשובה ומתבצר להם מקום בגיהנם, ונעשו עמודים במקום הגהינם, להעמיד אותם כדי שהם ינצלו. וכך בניו של קרח ניצלו, וע"י זה נולד שמואל הנביא, וקרח לא ניצל בזכות שמואל. וזה גם נרמז בתפילת חנה שבעלה מבניו של קרח, שאומרת חנה בתפילה (שמואל א' ב', ו): "ה' מְמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעַל שְׁנַתְנַבְּאָה עַל בְּנֵי שֵׁל קֶרַח שִׁירְדוּ לְשֵׁאוֹל אֲבָל מִיַּד נִתְבַּצַּר לָהֶם מְקוֹם, וְעָלוּ חֲזָרָה עִ"י הָעִמּוּדִים (כמו מעליות), וְנִיצְלוּ."

זיהות גדולה מאמונות תפלות

כט. קרח חושב שמגיעה לו ההנהגה. כתוב (תהלים קג, ג): "כִּרְחֹם אָב עַל בְּנֵים רַחֵם ה' עַל יִרְאָיו". כלומר, שהיות שלי יש את הבחינה של 'בן', ועתיד לצאת ממני בן כשמואל, ולכן אני בבחינת (ישעיה מט, י): "כִּי מִרְחֹמַי יִנְהַגֶּם". ורבינו מביא פסוק זה בתורה ז' (ח"ב) שהמנהיג תכונתו היא להיות רחמן. אבל רבינו כותב בליקוטי מוהר"ן תורה י"ח (אות ג) שהמנהיג הכי צריך להיזהר מאמונות תפלות – שהם היפך הדברים, ומכיון שזה אבירייהו דעבודה זרה.

לצערנו הרבה אנשים נדבקים בכל מיני אמונות תפלות, פחדים וכל מיני דמיונות, אדם יש לו אמונות תפלות – וזה נקרא אבירייהו דעבודה זרה. ורבינו מסביר שהמנהיג הכי צריך להיזהר מאמונות תפלות, כי אז במקום להיות רחמן, הוא מקבל מידת אכזריות, כיון שהשתלשל בו חרון אף. כתוב בספרי (פרשת ראה אות צ"ז): שכשיש עבודה זרה בעולם יש חרון אף בעולם. אמונה תפילה זה אבירייהו דע"ז, ולכן צריך מאוד להיזהר מכל האמונות תפילות למיניהם, מכיון שזה מביא על האדם כעס וחרון אף וכו'.

לפעמים אמונות תפילות עובדות רק כדי להטעות את האדם

ל. אדם שיש לאדם כל מיני אמונות תפלות מההורים שלו שיברר היטב עם רב, האם יש איזה מקור בהלכה באמת, או שזה סתם שטויות, ויותר טוב להתרחק מהדבר הזה. וגם אם לפעמים רואים באמונות האלו שזה פועל וכו', צריך לדעת, שכתוב בפסוק (דברים ד, יט): "וּפְנֵי תִשָּׂא עֵינֶיךָ הַשְּׁמַיְמָה וְרֵאִיתָ ... וְנִדְחַת וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וְעַבְדָתָם אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ אִתָּם לְכָל הָעַמִּים וְגו'" , אומר רש"י חלק להם – להטעותם. כלומר, שיש כח לאמונות התפלות האלו לפעול, ויש כח במי שמאמין בזה להפיל אנשים באמונות האלה. ולכן גם אם ראית, או שמישהו סיפר לך שזה דבר אמיתי וזה עובד, זה לא אומר שזה מותר, אלא זה מקסימום אומר שיש רשות לעבודה זרה הזאת לפעול, כדי להטעות את בני-האדם אחריה. לכן אדם שיש לו אמונות תפלות, אסור לו להיות מנהיג, כי אין בו רחמנות, כי זה נוטע בו אכזריות, מחמת שעבודה זרה גורמת חרון אף בעולם, והחרון אף משתלשל דרכו.

כמעט אדם שנקי מהענין הזה שהמצוה הזו תהיה רק לשם שמים. וכן נערים גם כן נופלים בחטאות נעורים רח"ל, והיחידות שנשארות טהורות אלו הנערות, שאם יש להן צניעות – הן צדיקות גמורות, לכן אומר הרד"ל אם אדם הולך בשליחות, או לאיזה עסק, והוא פוגש נערות, זה סימן טוב לוישהוא יצליח דרכו, כי יצא לקראתו מישהו משולל מן החטא לקראתו.

הקטורת היא קשר

כו. ונחזור לענין הקטורת של קרח, קטורת זה מלשון קשר, מה ענין הקשר שנמצא בקטורת? הקשר בקטורת הוא בין לטוב ובין לרע. יש בקטורת י"א סממנים, בעשרה מהם יש בהם ריח טוב, אבל אחד מהם הוא החלבנה שריחו רע. ואומר האר"י שקטורת זה בסוד 'כל המוסף גורע', אם היו בקטורת רק עשרה סממנים שכנגד עשר ספירות היה הכל טוב – עם ריח טוב, אבל יש בקטורת סממן עם ריח רע שנקרא חלבנה, ולמה שמים אותה? כי באמת בקטורת יש בה טוב ורע – היא חביבה מהכל ויש בה סם המות.

לכן כשקרח ועדתו הקטירו קטורת, היא נעשתה להם סם המוות, כי מי שרוצה להקטיר קטורת הוא צריך לתפוס את שתי הקצוות יחד. ולמה? כי הקטורת היא מבררת את הביוררים מהקליפה. וזו הסיבה שאומרים פרשת הקטורת לפני התפילה, בגלל שאנחנו צריכים לברר את הרע מתוך הקליפה ולהעלות אותה לקדושה.

סוגלת הקטורת לפי הזהרה

כז. אומר הזהר (פרשת ויקהל דף ריח): "שִׁפְלֵ מִי שִׁמְסֵתָבֵל וְקוֹרָא בְּכָל יוֹם אֶת פִּרְשֵׁי הַקְטֹרֶת, וַיִּנְצַל מִכָּל הַדְּבָרִים הָרָעִים וְכִשְׁפֵי הָעוֹלָם, וּמִכָּל הַפְּגָעִים הָרָעִים, וּמִהַרְהוּר רַע וּמִדִּין רַע וּמִמּוֹת, וְלֹא יִנְזַק כָּל אוֹתוֹ יוֹם, שְׁלֹא יָכוֹל הַצַּד הָאֲחֵר לְשַׁלֵּט עָלָיו, וְצָרִיךְ שִׁיכּוֹן בּוֹ. למה? כי הקטורת כל הזמן היא מקשרת את החלק הרע עם הטוב. ולכן אומר משה לקרח, ורומז לו בענין הקטורת: תראה, אם אתה רוצה להיות מנהיג, אתה צריך לקשר גם בן וגם תלמיד, אתה לא יכול להיות רק בבחי' בן, ולכן בא ותיבחן בקטורת, ותראה שיש בה סם המוות – למי שחושב שאפשר לעבוד רק בבחינת 'בן', בלי תלמיד, והוא רק בבחי' 'דרי מעלה', בלי להיות 'דרי מטה', ורק 'רצוא' בלי 'שוב' – כי מי שהוא כזה – הוא לא יכול לעשות קטורת, כי כל המהות של הקטורת זה לחבר את העליון עם התחתון, ולברר את הביוררים אפילו מתוך הסטרא אחרא.

קרח לא ידע שבניו עושים תשובה

כח. וככה משה מזהיר אותם, אבל קרח מתעקש ואומר, היות שיוצא ממני שמואל הנביא בוודאי שאני לא יאבד, והוא לא ידע שבניו עושים תשובה. מה הביאור? כתוב שמשא בעצמו הלך לקרח לפייסו שינצל מהחלוקת, ובניו של קרח היו כל הזמן בפלונטר – ולא ידעו בניו מה לעשות, כי אם נעמוד לכבוד משה רבינו שהוא הנשיא והמלך, אז אבא קרח יכעס עלינו. ואם נשמע בקול אבא ונקיים מצות כיבוד אב, לא נקיים מצות 'כבוד הרב'. ואז מה קרה? כשבא משה רבינו, כל עם ישראל עמדו, וגם בניו של קרח

מה הענין היה בטלית שכולה תכלת

לא. איך קרח הטעה את כל הציבור? אומר רש"י בשם המדרש (במדבר רבה יח, ג): קרח לקח 250 איש והלביש אותם טליתות שכולם תכלת (מזה נהיה המושג שאומרים: 'הוא לא טלית שכולה תכלת'), ואז כולם באו ואמרו למשה: 'טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה? אמר להם: 'חייבת'. התחילו לשחק עליו, 'אפשר טלית של מין אחר, חוט אחד של תכלת פוטר, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה?... קרח עושה קל וחומר, הרי כתוב בפרשת ציצית (במדבר טו, לח): 'וְנָתַנּוּ עַל צִיצַת הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת' – אם ע"י שקושרים חוט תכלת זה מתיר אותה, אז אם יש טלית שכולה תכלת, אז על אחת כמה וכמה שזה פוטר.

ומובא במדרש (שם) שקרח שאל עוד: 'בית מלא ספרים פטור מן המזוזה? אמר לו: תָּקֵב בְּמִזְוָה. אָמַר לוֹ: כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה (מֵאֵתִים וְשִׁבְעִים וְחֲמֵשׁ פְּרָשִׁיּוֹת) אֵינָה פּוֹטֶרֶת אֶת הַבַּיִת, וּפְרָשָׁה אַחַת שְׁבַמְזוּזָה פּוֹטֶרֶת אֶת הַבַּיִת? הרי על אחת כמה וכמה שפטר? וקרח שואל שאלה שלישית: מה הדין באדם שיש לו נגע כגריס? א"ל: טמא. ומה הדין באם שפרח צרעת בכולו? א"ל: טהור. אמר קרח: 'איך זה ייתכן אם יש נגע כגריס (בגדל 10 אגרות) טמא, אז איך פרח כולו צרעת טהור? וככה קרח עשה ליצנות, וחלק על משה רבינו.

טלית שכולה תכלת ובית מלא ספרים - בחינת ב

לב. מה היתה שורש הטענה שלהם? קרח אומר שהוא 'טלית שכולה תכלת', שזה בחינה של 'בן', לעומת ציצית שזה רק חוטים שהם טפלים לבגד, ויוצאים מחוץ לבגד. ולכן קרח אומר למשה: 'מי עדיף, האם עדיף טלית שכולה תכלת, שזה בחינת בן, או הציציות שזה בחינת תלמיד. וכן האם עדיף בית שכולו ספרים שזה בחינת 'בן', לעומת המזוזה שהיא בחינת 'תלמיד' (שהיא רק פרשה אחת מהתורה והיא נמצאת בחוץ). ונשים לב, שההוכחות של קרח זה לנסות להראות שהנהגה היותר טובה זו הנהגה של שלמות כמו הנהגת 'בן', ולא הנהגה של 'תלמיד' – של התחזקות.

ומשה רבינו עונה לו: שלא כך האמת, אלא גם טלית שכולה תכלת חייבת בפתיל תכלת כדי להתיר אותה, וכן בית שכולו מלא ספרים חייב במזוזה כדי לפטור אותו, ומשה רמז לו בזה שחייבים גם את הנהגה של בן, וגם את הנהגה של תלמיד, ואי אפשר להיות בהנהגה רק של בן, בלי שתהיה גם הנהגה של תלמיד. ולכן גם אם יש לך טלית שכולה תכלת, ובית מלא ספרי תורה, ואתם צדיקים וקדושים, גם לכם אי אפשר בלי ההתחזקות של הפתיל תכלת, ושל המזוזה שנמצאים בחוץ, שזו הנהגה של 'תלמיד', ותמיד צריך לשלב בין שני הנהגות 'בן' ו'תלמיד'.

בחינת בן ותלמיד בתלמידי רבינו

לג. סיפרנו פעם שלרבינו יש לו שני סוגי תלמידים, יש את רבי נתן והקבוצה שלו, ויש רבי שמואל אייזיק והקבוצה שלו. וההבדל ביניהם דומה להבדל בין בחינת 'בן' ו'תלמיד', (ואף על פי ששניהם תלמידים של רבינו), רבי שמואל אייזיק היה כולו אש קודש בבחינת

גבורות (רצוא), והוא היה בהנהגת 'בן'. פעם הוא אמר, אם אני קורא היום קריאת שמע באותה מדרגה שקראתי אתמול, ולא הצלחתי היום לקרוא ק"ש בדבקות יותר גדולה מאתמול – החיים שלי לא שווים כלום. והשיטה של רבי נתן היתה בהנהגה של 'תלמיד', והוא אמר בשם רבינו אפילו אם לא כיוונת כל התפילה, אז אחר כך תקרא לפחות איזה פרק תהלים בכוונה. רבי נתן אמר: שרבינו הנהיג את רבי שמואל אייזיק על חוד הסכין ועמד בזה, אבל אותנו הוא הנהיג בהנהגה של התחזקות, והנהגה לרבים ודאי היא הדרך של ר' נתן של התחזקות, ולכן הוא עיקר המנהיג אחר רבינו, כי צריך הנהגה השווה לכל נפש – הנהגה של 'תלמיד' לקרב ולחזק. אמנם בהנהגה פרטית לאדם מסוים, אדרבה שתזכה להיות 'בן' (על חוד החרב) ותזכה להיות ממש בהתעוררות הכי גדולה שאפשר ותתאמץ כמה שיותר וכו'.

הנהגת ר' שמואל אייזיק תלמיד רבינו

לד. מסופר בחיי מוהר"ן (אות תמ"א), וז"ל: פֶּעַם אַחַת אָחַז רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה אֶת הָרַב רַבִּי שְׁמוּאֵל אֵיזִיק כִּנְגַד לְבוֹ וְאָמַר לוֹ, בְּשִׁבְלִי מַעַט דָּם כְּזֶה, הֵינִי שֹׁבֵחַ לֵל הַלֵּב תִּאֲבָד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, תִּהְיֶה רְגִיל לְהִתְאַנֵּחַ הָרַבָּה עַד שֶׁתִּפְטֹר אוֹתוֹ וְתִכְנִיעַ הָרַע שָׁבוּ, וְתִזְכֶּה לְבַחֲמִינֵי "וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי". רבי שמואל היה אדם גיבור וגבוה) ואמר לו רבינו: 'חבל שקצת דם שיש פה בלב להפסיד את העולם הזה ואת העולם הבא'. אמר לו ר' שמואל אייזיק: 'רבינו מה אני אעשה?' אמר לו: 'תדבר עם האיברים, ותבטל אותם, ותסביר להם כמה סופם לעפר רימה ותולעה'. ובאמת רבי שמואל עשה את הנהגה הזאת, אחרי חודש הוא בא לרבינו, ואומר לו: 'רבינו, האיברים לא שומעים לי אז אמר לו רבינו: 'תדבר, הם ישמעו'.

ומספר רבי נתן שמאותו רגע שרבינו אמר לו את זה, כשהוא היה מדבר לאיברים על הפחיתות של העולם הזה, כמה שאדם הוא כלום, ויש רק עבודת השם, והיה מדבר כל הזמן רק התעוררות, בלי התחזקות. והאיברים נשמעו לדיבורים שלו עד כדי כך שהוא היה צריך להיזהר שלא לדבר על האיברים הפנימיים שלו, כדי לא להפסיק את חיותו ושלא ימות.

רבי שמואל אייזיק היה עובד את הקב"ה בהתלהבות כל כך גדולה וכשהוא היה מתפלל בראש השנה היה מסביבו הכל רטוב, רק מהחום והאש והזיעה שלו. ופעם אחת בא אליו מישהו שלא היה לו בנים, וביקש ברכה, ואמר לו שיביא לו חליפה חדשה לפדיון ויהיה לו בנים. ובאמת כך היה, האיש בא והביא לו חליפה לראש השנה, ומיד באותה שנה הוא זכה להיפקד בבן אחרי הרבה שנים. ואותו אדם הבין שכדי שיחיה הבן, כדאי לו להביא לר' שמואל אייזיק חליפה חדשה כל שנה, וכך הוא היה מביא לו חליפה כל ראש השנה. אבל היא שמשה רק לראש השנה כי מרוב ההתלהבות והחום שלו הבגד היה מתקלקל מרוב הזיעה. וזו עבודת ה' של קדושים שרפי מעלה, אבל זו עבודה פרטית לאנשים שמתאימים לזה, אבל באופן כללי צריך הנהגה של תלמיד. היינו לחבר בין בן לתלמיד, ה' יזכנו.